

**Αποσπάσματα από την ομιλία του Μάκη Παπαδόπουλου,
μέλους του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, στην εκδήλωση των Οργανώσεων
Αχαΐας του ΚΚΕ και της ΚΝΕ με θέμα: «100 χρόνια Λένιν –
συνεχίζουμε στο δρόμο της ανατροπής. Για το Σοσιαλισμό, την
απάντηση για τον 21ο αιώνα»**

Πάτρα 14 Φλεβάρη 2024

Ο Λένιν έχει λοιπόν κάτι πολύ σημαντικό να μας πει στον 21ο αιώνα. Έρχεται να θυμίσει σε όσους το ξέχασαν, σε όσους φοβούνται ότι ο καπιταλισμός δεν είναι ανίκητος, ούτε παντοδύναμος. Ότι η δύναμη της εργατικής τάξης είναι τεράστια όταν σηκώσει το κεφάλι και αποφασίσει να περάσει στο προσκήνιο της Ιστορίας. Ότι μπορούμε να οικοδομήσουμε μια ανώτερη οργάνωση της κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Ότι μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες για να μειώσουμε τον εργάσιμο χρόνο μας, για να προστατεύσουμε την υγεία μας, για να αναβαθμίσουμε τη μόρφωσή μας.

Ο Λένιν έρχεται να θυμίσει τη σημασία ενός ισχυρού ΚΚ, μιας ισχυρής επαναστατικής πρωτοπορίας για να καθοδηγήσει τη λαϊκή αγανάκτηση και να ανοίξει το δρόμο της ανατροπής. Αυτό το δρόμο βάδισαν νικηφόρα το 1917 οι μπολσεβίκοι με την καθοδήγηση του Λένιν μόλις εμφανίστηκαν στη Ρωσία οι κατάλληλες συνθήκες, όταν η άρχουσα τάξη, οι πάνω, δεν μπορούσαν να κυβερνήσουν όπως παλιά, η εργατική τάξη, οι κάτω, δεν ήθελαν να ζουν όπως παλιά και σημειώθηκε μεγάλη άνοδος της δράσης των λαϊκών μαζών που είχαν αγανακτήσει απ' τα δεινά του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου. Όμως αυτή η εμφάνιση των ευνοϊκών συνθηκών για την ανατροπή του συστήματος, η εμφάνιση της επαναστατικής κατάστασης δεν προέκυψε ως φυσικό φαινόμενο.

Όταν ο Λένιν επέστρεψε με το περιβόητο τρένο στη Ρωσία και παρουσίασε τις «Θέσεις του Απρίλη», συνάντησε ισχυρές επιφυλάξεις μέσα στους μπολσεβίκους. Η διαύγεια, η μαχητικότητα και η επιμονή του συνέβαλαν στην επικράτηση της επαναστατικής γραμμής, η οποία οδήγησε στη νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασης.

Εισηγήθηκε τον αδιάλλακτο πολιτικό αγώνα για να πειστούν οι εργάτες να μη στηρίξουν την Προσωρινή Κυβέρνηση, να συνειδητοποιήσουν ότι ο πόλεμος είναι άδικος ιμπεριαλιστικός, να κατανοήσουν ότι πρέπει να αλλάξει ο πολιτικός συσχετισμός μέσα στα Σοβιέτ, στα Συμβούλια των επαναστατών εργατών και αγροτών και να παλέψουν για να πάρουν τα Σοβιέτ την εξουσία. Χωρίς τη μαχητική δράση μ' αυτή τη γραμμή η αστική εξουσία θα είχε σταθεροποιηθεί στη Ρωσία.

Όμως, ακόμα και όταν επικράτησε μέσα στους μπολσεβίκους η νέα επαναστατική γραμμή, σύντομα κινδύνεψε να ακυρωθεί στην πράξη όταν εκδηλώθηκε το πραξικόπημα του στρατηγού Κορνίλοφ και αυξήθηκε η πίεση για υπεράσπιση της αστικής κυβέρνησης. Ο Λένιν δεν ταλαντεύτηκε. Τόνισε με επιστολή του προς την ΚΕ: "Εμείς ακόμα και τώρα δεν πρέπει να υποστηρίξουμε την κυβέρνηση Κερένσκι". Ξεκαθάρισε ότι η σύγκρουση ανάμεσα στις δυνάμεις της κυβέρνησης Κερένσκι και του

στρατηγού Κορνίλοφ αφορούσε 2 όψεις του ίδιου πραγματικού αντιπάλου των εργατών.

Ο Λένιν πρόβλεψε ότι η κατάσταση θα οδηγούσε τελικά είτε σε νίκη της στρατιωτικής δικτατορίας είτε σε νίκη της ένοπλης εξέγερσης των εργατών και δικαιώθηκε λίγους μήνες μετά. Το παράδειγμά του φωτίζει διαχρονικά τη σημασία της αδιάλλακτης πάλης απέναντι στον οπορτουνισμό και στο ρεφορμισμό, απέναντι στην αδιέξοδη επιλογή του δήθεν μικρότερου κακού στο πλαίσιο του συστήματος.

Η ικανότητα των μπολσεβίκων να απαντήσουν σωστά στα μεγάλα πολιτικά διλήμματα που έκριναν τελικά τη νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασης το 1917 δε διαμορφώθηκε ασφαλώς τυχαία. Στηρίχτηκε σε μια μακρόχρονη, επίμονη προσπάθεια δημιουργικής ανάπτυξης της επαναστατικής θεωρίας του Μαρξ και του Ένγκελς. Ο Λένιν έκανε πράξη την προτροπή των κλασικών ότι η θεωρία δεν είναι δόγμα, μα καθοδήγηση για επαναστατική δράση.

Πολύτιμη ήταν και η ανάλυση του Λένιν για τις ιμπεριαλιστικές συμμαχίες. Μ' ένα κείμενο ελάχιστων σελίδων σχετικά με το «σύνθημα για τις Ενωμένες Πολιτείες της Ευρώπης» φώτισε τόσο τον αντιδραστικό χαρακτήρα των ιμπεριαλιστικών συμμαχιών σε βάρος των λαών όσο και τον προσωρινό ιστορικό χαρακτήρα τους, αφού οι συσχετισμοί και τα συμφέροντα των αστικών τάξεων μεταβάλλονται.

Σπάνια μια θεωρητική ανάλυση και πρόβλεψη επιβεβαιώνεται στη ζωή τόσο πανηγυρικά, όπως αυτή του Λένιν. Κάθε χρόνος, κάθε μέρα που περνά απ' τη δημιουργία της ΕΟΚ και τη μετεξέλιξή της σε ΕΕ επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για μια λυκοσυμμαχία, μια ιμπεριαλιστική ένωση κρατών, που μόνο χειρότερη μπορεί να γίνει για τους λαούς, με το πέρασμα του χρόνου.

Οι υποσχέσεις ότι η ενιαία ευρωενωσιακή αγορά, η Συνθήκη του Μάαστριχτ, η πράσινη μετάβαση, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, θα έφερναν ευημερία στους λαούς, ψηλούς μισθούς και φθηνές τιμές, συντρίβεται πάνω στο έδαφος της σκληρής πραγματικότητας της ΕΕ των 16 εκ. ανέργων, των 95 εκ. στο όριο της φτώχειας, της ΕΕ της ενεργειακής ακρίβειας.

Μόνο το ΚΚΕ προειδοποίησε και είπε την αλήθεια για την ΕΕ, όταν όλα τα αστικά κόμματα έλεγαν παραμύθια της Χαλιμάς. Οι αντιδραστικές κατευθύνσεις της ΕΕ, η απαίτηση να θυσιάζονται οι ανάγκες των λαών στο βωμό του κέρδους των ομίλων της, καλύπτουν όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής. Δεν αφήνουν τίποτα όρθιο. Απ' τη Λευκή Βίβλο για την Εργασία ως τις πρόσφατες κοινοτικές οδηγίες για τον εργάσιμο χρόνο. Απ' την κατεδάφιση του 8ωρου, τα 12ωρα και την επέκταση των ελαστικών μορφών εργασίας και των ατομικών συμβάσεων εργασίας μέχρι την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης στα 67 και στα 70 χρόνια και την ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης.

Απ' την εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που έχει οδηγήσει στη μείωση του εισοδήματος και στο ξεκλήρισμα των αγροτών, μέχρι την ενεργειακή ακρίβεια της "πράσινης μετάβασης" που μεταφράζεται σε τεράστια κέρδη των πράσινων ομίλων.

Απ' την υποστελέχωση, την υποχρηματοδότηση και την κατάρρευση του δημόσιου συστήματος υγείας, μέχρι την εμπορευματοποίηση της παιδείας, τους φοιτητές -

πελάτες, τα πτυχία χωρίς αντίκρουσμα, με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα της ενιαίας αγοράς πτυχίων.

Το αντιδραστικό πρόσωπο της ΕΕ έχει αμέτρητες όψεις και αποδεικνύει ότι μόνο ο λαός μπορεί να σώσει το λαό, αποφασίζοντας να αναμετρηθεί και να απαλλαγεί απ' τα δεσμά της ΕΕ και της εξουσίας του κεφαλαίου.

Ταυτόχρονα εμείς μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις νέες μεγάλες δυνατότητες που γεννά η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η αύξηση του βαθμού κοινωνικοποίησης της εργασίας. Γιατί τώρα μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις νέες μεγάλες δυνατότητες που γεννά για τη σοσιαλιστική οικοδόμηση η πληροφορική, η ψηφιακή τεχνολογία, η ρομποτική και η τεχνητή νοημοσύνη, που είναι "τα χελιδόνια του σοσιαλισμού".

Τώρα δεν υπάρχουν πια μια σειρά τεχνικοί και επιστημονικοί περιορισμοί που περιόριζαν τις δυνατότητες του κεντρικού σχεδιασμού και της σοσιαλιστικής οικοδόμησης στη Ρωσία του 1917 και στη Σοβιετική Ένωση του 1930. Σκεφτείτε τις νέες δυνατότητες που έχουμε σήμερα να αυξήσουμε τον ελεύθερο χρόνο των εργαζόμενων χάρη στην αύξηση της παραγωγικότητας αν πάψει να αποτελεί το καπιταλιστικό κέρδος το κριτήριο των αποφάσεων στην οικονομία. Σκεφτείτε τις τεχνολογικές δυνατότητες του επιστημονικού κεντρικού σχεδιασμού για γρήγορη συλλογή και επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων, για να λαμβάνει γρήγορες και βέλτιστες αποφάσεις σε σύνθετα προβλήματα».

Παράλληλα, σε άλλο σημείο, σημείωσε: «Απ' την άλλη είναι φανερό η υπεροχή του σοσιαλισμού για να αντιμετωπιστούν τα νέα προβλήματα που γεννά η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, όπως η γρήγορη αλλαγή του περιεχομένου πολλών εργασιών. Νέες απαιτήσεις για συνεχή επανεκπαίδευση, ομαδικότητα στην εργασία, γρήγορη προσαρμογή σε νέα καθήκοντα.

Σκεφτείτε τη ριζική διαφορά με την οποία απαντά σ' αυτά τα προβλήματα ο καπιταλισμός σε σχέση με το σοσιαλισμό. Στον καπιταλισμό ο εργαζόμενος καλείται να αντιμετωπίσει τη γρήγορη προσαρμογή σε νέα καθήκοντα και την αναβάθμιση των γνώσεών του, ως ατομική ευθύνη και με το φόβο ότι μπορεί να μείνει άνεργος και ανασφάλιστος. Ο καπιταλισμός θέτει εμπόδια στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του εργαζόμενου ανθρώπου. Διεξάγει ολομέτωπη ιδεολογική επίθεση για τη χειραγώγησή του.

Όλες αυτές οι θέσεις και οι θεωρίες που επεξεργάζονται και προβάλλουν τα επιτελεία της ΕΕ και των ΗΠΑ για την πολλαπλή ταυτότητα κάθε ανθρώπου, τη ρευστότητα φύλου, τον ατομικό αυτοπροσδιορισμό, επιχειρούν να αποσυνδέσουν τον άνθρωπο από κάθε αντικειμενικό προσδιορισμό, π.χ. το βιολογικό φύλο ή την τάξη που ανήκει. Επιχειρούν να υπονομεύσουν το βασικό υπόβαθρο της ταξικής πάλης, την ταξική συνείδηση των εργαζομένων, την αντίληψη για την ανάγκη της ταξικής ενότητας. Επιχειρούν να διαμορφώσουν ευάλωτους εργαζόμενους που θα χειραγωγούνται εύκολα, θα αποδέχονται κάθε νέα απαίτηση του κεφαλαίου, δε θα αναρωτιούνται για ποια συμφέροντα και για ποιο σκοπό εφαρμόζονται τα νέα τεχνολογικά επιτεύγματα. Ο σοσιαλισμός, αντίθετα, μπορεί να ξεκλειδώσει, να απελευθερώσει τις δημιουργικές ικανότητες των εργαζόμενων, την πρωτοβουλία τους, γιατί τους φέρνει στο προσκήνιο της ιστορικής πορείας προς την κοινωνική απελευθέρωση.

Αλλάζει ο σκοπός της παραγωγής και ο ρόλος των εργαζόμενων. Σκοπός της παραγωγής γίνεται πλέον η ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας που συνεχώς διευρύνονται. Οι εργαζόμενοι, απαλλαγμένοι από το ζυγό της μισθωτής σκλαβιάς, παίζουν καθημερινά ενεργό ρόλο στη λήψη και στον έλεγχο των αποφάσεων. Περνούν στα χέρια της εργατικής τάξης τα κλειδιά της οικονομίας και το τιμόνι της εξουσίας. Κινητήρια δύναμη της προόδου δεν είναι πλέον ο ανταγωνισμός, αλλά η δύναμη της συλλογικότητας στην εργασία. Δημιουργείται μια ανώτερη οργάνωση της κοινωνίας.

Αυτόν το δρόμο, της επαναστατικής ανατροπής για την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, χάραξαν και βάδισαν ο Λένιν και οι μπολσεβίκοι στην εποχή τους. Σήμερα, έναν αιώνα μετά, έχουμε πλέον τη γνώση, το σύγχρονο επαναστατικό πρόγραμμα, και θα βρούμε τη δύναμη για να ολοκληρώσουμε το έργο που ξεκίνησαν. Να ανοίξουμε ξανά το δρόμο για το σοσιαλισμό, την απάντηση στον 21ο αιώνα